

Hooliganismeregister - i bedste fald en del af løsningen

Havelund, Jonas; Rasmussen, Kristian

Published in:
Idrættens Analyseinstituts hjemmeside

Publication date:
2008

Document version:
Forlagets udgivne version

Citation for pulished version (APA):
Havelund, J., & Rasmussen, K. (2008). Hooliganismeregister - i bedste fald en del af løsningen. *Idrættens Analyseinstituts hjemmeside*.

Go to publication entry in University of Southern Denmark's Research Portal

Terms of use

This work is brought to you by the University of Southern Denmark.
Unless otherwise specified it has been shared according to the terms for self-archiving.
If no other license is stated, these terms apply:

- You may download this work for personal use only.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying this open access version

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details and we will investigate your claim.
Please direct all enquiries to puresupport@bib.sdu.dk

Hooliganismeregister – i bedste fald en del af løsningen

Af Jonas Havelund & Kristian Rasmussen, Forskningsenheden Sport og Kropskultur, Institut for Idræt, Aarhus Universitet

Publiceret på Idrættens analyseinstituts hjemmeside januar 2008

Justitsminister Lene Espersen sendte d. 3. juli 2007 sit forslag til "Lov om sikkerhed ved bestemte sportsbegivenhederne" i høring. Lovforslaget mødte kritik i såvel medierne som i de indkomne høringssvar. I det netop fremsatte og reviderede lovforslag er der rettet op på en række af de kritisable forhold, der prægede lovforslaget i juli.

I det fremsatte lovforslag kan en person, der har fået meddelt karantæne, nu forlange sin sag indbragt for domstolene, hvorefter politiet senest en uge efter skal indsende sagens akter. Finder domstolene grundlaget for karantænen for svagt, vil karantænen blive ophævet. Det er en klar forbedring.

Trods den fortsat lange liste af typer af overtrædelser, der kan tælle med i udmålingen af en karantæne (ordensbekendtgørelsen er fortsat iblandt), er der nu i bemærkningerne til lovforslaget fremsat en konkret vurdering af, hvor mange personer, man forventer, skal meddeles karantæne. Man har således viet et afsnit med titlen "Begrænset personkreds" til at understrege, at der er tale om 50-100 personer, og at det er "en klar forudsætning, at ordningen alene skal rette sig mod den hårde kerne af forhædede hooligans, der aktivt og systematisk opsøger voldelige sammenstød og overfald".

Det fremsatte lovforslag har høstet ros fra bl.a. Advokatrådet, der var skeptiske over for det lovforslag, som Justitsministeren sendte i høring i juli. Men trods de markante forbedringer er der dog fortsat forhold, der bør skænkes endnu en tanke, før loven tages i anvendelse. Nedenfor indeholder et par af disse forhold.

Lovens præventive effekt

Når man i bemærkningerne til lovforslaget understreger, at loven er tiltænkt en begrænset personkreds, er det en understregning af troen på lovens præventive effekt. Det skal ikke udelukkes, at loven vil have sådan en effekt og på den måde øge sikkerheden ved de sportsbegivenheder, som loven omfatter. Men det skal bemærkes, at karantænen kun gælder i indtil seks timer før og efter en fodboldkamp og geografisk i en afstand af 500 meter fra stadion. Det skulle så forhindre karantæneramte i at nærme sig stadion. Men samtidig forholder det sig sådan, at en række af de situationer, man ønsker at forhindre, foregår længere væk fra stadion end 500 meter. De uroligheder vil man stadig risikere, og her er man på sin vis ikke bedre rustet til at klare opgaven med den nye lov. Javel, nok kan man håbe på, at folk med karantæne ikke gider have besværet med at rejse ud til kampe, men sådan forholder det sig vel også i dag. Og for en inkarneret FCK-fan er der jo stadig over 20 hjemmekampe på et år foruden lokalopgørene. Der er med andre ord rigeligt med muligheder for at kunne deltage i løjerne sammen med kammeraterne uden at skulle bruge penge på udenbys ture til stadions, hvor man har karantæne. Og man kan jo altid håbe på at komme ind trods karantæne.

Politiets kompetencer

Supporterkulturen har udviklet sig med hast over de seneste 10-15 år. Det samme har kravene til politiets kompetencer, herunder evnen til at se differentieret på supportere. De kræver således et indgående kendskab til de forskellige fraktioner og deres udtryksformer for at kunne agere frem for at reagere. Samtidig har forskning fra udlandet vist, hvor afgørende politiets fremfærd er. Finder ikke-voldelige supportere politiets fremfærd for afbalanceret og legitim, vil de acceptere og støtte politiet i deres arbejde, ja, måske ligefrem åbent tage afstand fra de voldelige fraktioner. Men opfatter supportere politiets fremfærd som illegitim og overdrevet, vil der være en risiko for, at dele af de ellers erklærede ikke-voldelige supportere aktivt støtter de voldelige fraktioner og gør front mod politiet. Det antal, som politiet står over for, forøges på denne måde, hvilket bevirker, at politiet optrapper indsatsen, og optøjerne eskalerer.

Derfor er det essentielt, at politiet fokuserer på at opdyrke de kompetencer, der skal til for at handle på en afbalanceret måde i de situationer, hvor tingene spidser til. Med en afbalanceret indsats baseret på en dynamisk risikovurdering vil man kunne afværge

situationer, dvs. deeskalation. Der er redskaber fra udlandet, der passende kunne inddrages i videreuddannelsen af dansk politi. Men hvad der fungerer perfekt i andre lande, skal måske tilpasses danske forhold, så derfor er det afgørende, at der iværksættes forskning, der kan bistå i udviklingen af en særegen dansk måde at håndtere danske supportere på.

Kontrollørkorpsets problematiske rolle

Kontrollørkorpset vil ved lovens gennemførelse få en problematisk rolle, der bør gennemtænkes endnu en gang. Kontrollørerne skal således have en autorisation, der gør dem autoriserede til at håndtere fortrolige oplysninger, der ellers kun er forbeholdt politiet. Kontrollørerne skal således fungere som lovens forlængede arm som forvaltere af et register med hjemmel i loven.

Men samtidig har kontrollørerne deres egne, lokale registre, der på ingen måde er baseret på lovhjemmel. Hver klub har sit register over folk, som de egenhændigt har meddelt karantæne til. Her fungerer kontrollørerne altså som selvbestaltede "sheriffer", der på vegne af arrangørerne kan bestemme, hvem man ønsker ind, og hvem man ønsker ud.

Ovenstående forhold med forvaltning af to registre, hvoraf det ene er med lovhjemmel, og det andet er uden, er et problematisk forhold, idet der kan opstå rollekonflikter. Supportere kan ikke umiddelbart se, om kontrollørerne handler med udgangspunkt i lovhjemmel eller uden. Politiet kan måske heller ikke. Den autoritet, som kontrollørerne tildeles med autorisationen, vil utilsigtet kunne misbruges og miskreditere selve loven.

Dokumentation

Som nævnt andetsteds savnes dokumentation for problemets omfang og karakter.¹ Når man ikke er kommet med en klar definition af hooliganisme, vil det lidt bagvendt blive de personer, der optages i registeret, der kommer til at definere, hvad man i Danmark mener er hooliganisme. Derfor er det særlig vigtigt, at lovens implementering og konsekvenser

¹ Bl.a. Havelund (2006). *Kommentar til et lovforslag*. Idrættens Analyseinstituts hjemmeside, IDAN.dk

følges og dokumenteres nøje, særligt når man nu har angivet, at loven er rettet mod en begrænset personkreds på 50-100 mand.

En vis åbenhed om registreringerne vil ligeledes kunne imødekomme og mindske noget af den skepsis, som ikke-voldelige supportere har udtrykt over for registeret. Her kunne man passende lade sig inspirere af den engelske statsinstitution Home Offices årlige opgørelser af lovovertrædelser og registreringer af idømte karantæner. Foruden at disse opgørelser er spændende i forskningsøjemed, kan den løbende monitorering af udviklingen have interesse for en lang række interessenter, herunder arrangørerne og politiet, ud over det helt åbenlyse formål, nemlig at undersøge, om loven fungerer som forventet.

Indvendingerne til trods kan registeret, hvis det forvaltes hensigtsmæssigt, godt være en del af løsningen. Forvaltes loven derimod uhensigtsmæssigt, kan den være med til at forstærke problemet. At læne sig tilbage og tro, at politiet med loven i hånden kan løse problemet, er naivt. Der er behov for en vidensbaseret tilgang til *alle* de forhold, der kan have indflydelse på, hvorledes sportsbegivenheder afvikles.